

Dosarul nr.3ra-374/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru – D. Sîrbu

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – A. Minciuna, V. Mihaila, V. Sîrbu

ÎNCHEIERE

11 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului depus de Inspectoratul General de Carabinieri al Ministerului Afacerilor Interne, reprezentat de Ana-Maria Chepestru,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Vera Curdova împotriva Inspectoratului General de Carabinieri al Ministerului Afacerilor Interne cu privire la anularea ordinelor de concediere, restabilirea la locul de muncă deținut anterior, încasarea salariului pentru perioadă de absență forțată de la muncă, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 26 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a casat integral hotărârea din 16 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a emis o decizie nouă, prin care s-a admis parțial acțiunea depusă de Vera Curdova,

constată:

La 21 iunie 2018, Vera Curdova a depus cerere de chemare în judecată în procedura contenciosului administrativ împotriva Departamentului Trupelor de Carabinieri al Ministerului Afacerilor Interne (în continuare Departamentul Trupelor de Carabinieri) cu privire la anularea ordinelor de concediere, restabilirea la locul de muncă deținut anterior, încasarea salariului pentru perioadă de absență forțată de la muncă, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată Vera Curdova a invocat că, la 06 februarie 2012, a fost încadrată în bază de contract în serviciul militar, în cadrul organelor afacerilor interne din cadrul Departamentului Trupelor de Carabinieri, Centrul curativ profilactic și expertiză medico-legală.

Prin ordinul Departamentului Trupelor de Carabinieri nr. 129ef din 22 mai 2018 „Cu privire la întreruperea raporturilor de muncă”, în conformitate cu prevederile art. 35 alin. (3) lit. k) (la comiterea delictelor ce discreditează titlul de militar) din Legea cu privire la statutul militarilor nr. 162-XVI din 22 iulie 2005 s-a eliberat și s-a trecut în rezerva Forțelor Armate ale Republicii Moldova,

locotenent-major Vera Curdova, medic psihiatru al Centrului curativ profilactic și expertiză medico-legală al Departamentului Trupelor de Carabinieri.

Prin ordinul Departamentului Trupelor de Carabinieri nr. 95 (de zi) din 22 mai 2018, în corespundere cu prevederile Regulamentului cu privire la modul de îndeplinire a serviciului militar în Forțele Armate, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 941 din 17 august 2006 a fost exclusă din listele efectivului Departamentului Trupelor de Carabinieri și de la toate drepturile de aprovizionare, de la 22 mai 2018.

Vera Curdova a considerat ordinele nr. 129ef și nr. 95 (de zi) din 22 mai 2018 ca fiind ilegale și pasibile anulării, cu restabilirea sa în funcția deținută anterior, deoarece nu a comis delict ce discreditează titlul de militar și respectiv nu putea fi eliberată din funcție.

În lipsa unui act judecătoresc irevocabil, angajatorul nu a avut temei legal de a o elibera din serviciu, cu atât mai mult că, la 14 mai 2018, a depus raport de eliberare din proprie inițiativă (demisie), care a fost lăsată fără răspuns.

Prin concedierea ilegală din serviciu i-a fost cauzat un prejudiciu moral, care-l estimează la suma de 20 000 de lei și se exprimă prin suferințe psihice suportate (rușine, incomoditate, umilință), cauzate prin acțiunile ilegale ale angajatorului.

Reclamanta Vera Curdova a solicitat instanței de judecată anularea ordinelor Departamentului Trupelor de Carabinieri nr. 129ef și nr. 95 (de zi) din 22 mai 2018, prin care a fost eliberată din serviciul militar prin contract și trecută în rezerva Forțelor Armate ale Republicii Moldova; restabilirea în funcția deținută anterior de medic psihiatru în cadrul Centrului curativ profilactic și expertiză medico-militară a Departamentului Trupelor de Carabinieri; încasarea salariului pentru lipsa forțată de la serviciu începând cu 22 mai 2018 și până la restabilirea în funcție; încasarea sumei de 20 000 de lei cu titlu de reparare a prejudiciului moral; și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 16 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a respins ca nefondată acțiunea depusă de Vera Curdova (f.d. 64, 67-73).

Prin decizia din 20 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Vera Curdova, reprezentată de avocatul Vitalie Ciofu și s-a menținut hotărârea din 16 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d. 106, 107-115).

Prin decizia din 06 noiembrie 2019 a Curții Supreme de Justiție s-a admis recursul depus de Vera Curdova, reprezentată de avocatul Vitalie Ciofu, s-a casat integral decizia din 20 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău și s-a remis cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată (f.d. 168-176).

Prin decizia din 26 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul depus de Vera Curdova.

S-a casat integral hotărârea din 16 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a emis o decizie nouă, prin care:

S-a admis parțial acțiunea depusă de Vera Curdova.

S-au anulat ordinele nr. 129ef și nr. 95 (de zi) din 22 mai 2018 „cu privire la eliberarea din serviciul militar prin contract și trecerea în rezerva Forțelor Armate ale Republicii Moldova a Verei Curdova”.

S-a restabilit Vera Curdova în funcția deținută de medic psihiatru în cadrul Centrului curativ profilactic și expertiză medico-militară a Departamentului Trupelor de Carabinieri.

S-a încasat de la Departamentul Trupelor de Carabinieri în beneficiul Verei Curdova salariul pentru lipsa forțată de la serviciu pentru perioada 22 mai 2018 – 26 decembrie 2019.

S-a încasat de la Departamentul Trupelor de Carabinieri în beneficiul Verei Curdova suma de 5 000 de lei, cu titlu de reparare a prejudiciului moral.

În rest, pretențiile s-au respins ca neîntemeiate (f.d. 193, 194-204).

Instanța de apel a concluzionat ca fiind eronată soluția primei instanțe de respingere a acțiunii Verei Curdova, deoarece în cadrul activității sale nemijlocite de militar nu a comis careva abateri disciplinare ce țin de exercitarea funcției sale.

Vera Curdova a fost concediată în temeiul art. 35 alin. (3) lit. k) din Legea cu privire la statutul militarului, care prevede că în cazul comiterii delictelor ce discreditează titlul de militar, aceștia pot fi eliberați din serviciul militar prin contract.

La momentul comiterii accidentului rutier, Vera Curdova nu era în exercițiul funcției. Astfel, fapta acesteia nu se încadrează în disciplina muncii, deoarece incidentul nu s-a petrecut la locul de muncă, în timpul orelor de muncă și nici la realizarea unor acțiuni ce țin de activitatea de serviciu.

Angajatorul neîntemeiat a constatat că pretinsul delict săvârșit de Vera Curdova a discredit imaginea statutului de militar. Or, la momentul comiterii accidentului rutier, Vera Curdova nu se afla în exercițiul funcției, deoarece se afla în concediu medical, nu s-a folosit de careva privilegii acordate în virtutea funcției sale și nu a avut un comportament deosebit în legătură cu statutul ei de militar. Posedarea legitimației de militar, care nu a fost prezentată, nu demonstrează afectarea imaginii Departamentului Trupelor de Carabinieri. Mai mult ca atât, la momentul producerii presupusului „delict”, aceasta nu era în uniforma de militar, nu s-a opus acțiunilor colaboratorilor de poliție și a urmat indicațiilor acestora.

Respectiv, în condițiile speței, Vera Curdova nu a comis încălcări în timpul serviciului și/sau executării atribuțiilor de serviciu, care ar putea fi calificate ca delict ce discreditează titlul de militar.

La 31 ianuarie 2020, Inspectoratul General de Carabinieri al Ministerului Afacerilor Interne, reprezentat de Ana-Maria Chepestru a depus recurs motivat împotriva deciziei din 26 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și emiterea unei decizii noi în sensul respingerii integrale a acțiunii depuse de Vera Curdova (f.d. 212-214).

În motivarea recursului a indicat că, instanța de apel eronat a conchis că delictul disciplinar se atestă în cazurile când abaterea disciplinară este comisă în activitatea de serviciu, în timpul orelor de muncă și în scopul realizării acțiunii ce ține nemijlocit de munca ce necesită a fi prestată.

Or, conform pct. 110 din Regulamentul serviciului interior al forțelor armate ale RM, aprobat prin Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 2327-IV din 03 septembrie 2009, modul sănătos de viață trebuie să devină o normă cotidiană în comportamentul fiecărui militar. Apariția în stare de ebrietate la serviciu și în

locurile publice se consideră o încălcare gravă a disciplinei militare, care compromite onoarea militarului.

Astfel, faptul că intimata a apărut în stare de ebrietate în locuri publice în perioada în care se afla în concediul medical, este apreciat ca o încălcare gravă a disciplinei militare, ce compromite onoarea militarului.

Prin prisma normei legale precitate, pentru a fi calificat ca delict ce discreditează titlul de militar, nu este necesar/obligatoriu ca fapta să fie comisă în timpul exercitării serviciului militar.

La fel, instanța de apel greșit a reținut că, la momentul producerii accidentului rutier Vera Curdova nu s-a folosit de careva privilegii acordate în virtutea funcției sale și nu a prezentat legitimația de militar, iar acest fapt nu reprezintă afectarea imaginii. Or, în cadrul anchetei de serviciu s-a stabilit că, la 23 aprilie 2018, aproximativ la ora 19.40, maiorul Olesea Țigovas, șef al CCP și EMM al DTC a fost telefonată de către Vera Curdova, care i-a comunicat că a avut loc un accident rutier cu implicarea automobilului personal. Mai mult ca atât, la data de 23 aprilie 2018, în jurul orelor 19.40 în Centrul Operațional al DTC a parvenit informația precum că la aceeași dată, în jurul orei 19.00, militarul Vera Curdova, medic psihiatru al Centrului-curativ profilactic și expertiza medico-militară a DTC aflându-se în stare de ebrietate avansată produsă de alcool (0,99 mg/l) la volanul automobilului „Kia Picanto”, a comis un accident rutier, tamponându-se într-un obstacol (pilon).

Efectuând controlul judiciar al hotărârilor contestate prin prisma argumentelor expuse în recurs, completul de admisibilitate al completului specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova. Conform art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod a intrat în vigoare la 01 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258, alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Astfel, din sensul normei de drept enunțate urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Decizia instanței de apel a fost pronunțată după intrarea în vigoare a Codului administrativ.

Prin urmare, legalitatea procedurilor, care au urmat după punerea în aplicare a Codului administrativ se vor verifica prin prisma Codului administrativ și aici instanța de recurs, cu referire la termenul de depunere a recursului, reține că, potrivit art. 245, alin. (1) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Conform art. 245, alin. (2) din Codul administrativ motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Decizia instanței de apel a fost pronunțată public la 26 decembrie 2019, fiind notificată reprezentantului Inspectoratului General de Carabinieri al Ministerului Afacerilor Interne, Ana-Maria Chepestru, la 16 ianuarie 2020, fapt confirmat prin recipisa semantă olograf de aceasta (f.d. 208, 211).

Inspectoratul General de Carabinieri al Ministerului Afacerilor Interne, reprezentantat de Ana-Maria Chepestru, în conformitate cu prevederile art. 245 din Codul administrativ a depus, la 31 ianuarie 2020, la Curtea de Apel Chișinău recurs motivat. Instanța de recurs consideră că, recurentul s-a conformat prevederilor legale și au depus recursurile motivate în interiorul termenului legal.

Fiindcă fondul cauzei a fost examinat prin prisma Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000 și prevederilor din Codul de procedură civilă, instanța la soluționarea recursurilor se va conduce tot de aceste prevederi.

Astfel, examinând temeiurile recursului depus de Inspectoratul General de Carabinieri al Ministerului Afacerilor Interne, reprezentantat de Ana-Maria Chepestru, în raport cu materialele cauzei de contencios administrativ, completul de admisibilitate al completului specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil.

Verificând motivele de casare invocate în recurs, completul de admisibilitate atestă că, Inspectoratul General de Carabinieri al Ministerului Afacerilor Interne, reprezentantat de Ana-Maria Chepestru au indicat argumente ce țin de dezacordul cu felul în care instanța de apel a apreciat înscrisurile probatorii și a constatat circumstanțele cauzei. Nu pot fi reținute ca temei de admisibilitate aceste argumente, deoarece țin de reaprecierea probelor, fapt inadmisibil în recurs.

Conform regulilor din Secțiunea a 2-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Recursul exercitat conform secțiunii a 2-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procesual, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Astfel, completul de admisibilitate constată că, argumentele invocate în recurs nu pot constitui temei de casare a deciziei recurate, or, acesta nu se încadrează în cele expres stabilite la art. 432, alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu prevederilor art. 432, alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în

măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433, lit. a) din Codul de procedură civilă cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, pe când în recursul depus de Inspectoratul General de Carabinieri al Ministerului Afacerilor Interne, reprezentantat de Ana-Maria Chepestru nu se regăsesc asemenea aspecte.

Completul de admisibilitate menționează că, în speță, recursul conține obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate de recurent nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, așa cum formal invocă Inspectoratul General de Carabinieri al Ministerului Afacerilor Interne, reprezentantat de Ana-Maria Chepestru și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, completul de admisibilitate al completului specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul depus de Inspectoratul General de Carabinieri al Ministerului Afacerilor Interne, reprezentantat de Ana-Maria Chepestru ca fiind inadmisibil.

Conform art. 193, art. 195, art. 230 și art. 258, alin. (3) din Codul administrativ, și în conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul, depus de Inspectoratul General de Carabinieri al Ministerului Afacerilor Interne, reprezentantat de Ana-Maria Chepestru, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh